

Pályamű

az Országos Bírósági Hivatal elnöke által, a Bírósági Közlöny 2021/5. számában
megjelent 130.E/2021. (V.28.) OBHE számú határozattal

**a Debreceni Ítéltábla elnöki tisztségének
betöltésére kiírt pályázathoz**

Szilágyiné dr. Karsai Andrea

2021.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke (a továbbiakban: OBH elnöke) a 130.E/2021. (V.28.) OBHE határozatával pályázatot írt ki a Debreceni Ítéltábla elnöki tisztségére.

A pályázati kiírás szerint benyújtandó pályaműnek tartalmaznia kell a pályázónak a Debreceni Ítéltábla működésével kapcsolatos hosszútávú terveit és azok megvalósításának ütemezését.

„A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról” szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 22. §-ának (2) bekezdése szerint az ítéltáblát az elnök vezeti. Feladatkörét és hatáskörét a Bszi. 119. és 121. §-ai, az OBH elnökének „A bíróságok igazgatásáról” rendelkező 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 25. §-a, valamint a Debreceni Ítéltábla esetében az ítéltábla legutóbb 2020. május 25-én módosított Szervezeti és Működési Szabályzatának (a továbbiakban: SZMSZ) 20. §-a szabályozza.

A Debreceni Ítéltábla működésével kapcsolatos hosszútávú tervek és azok megvalósításának ütemezése meg kell feleljen:

- az elnöki tisztségre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek,
- az OBH elnökének és a Debreceni Ítéltábla szabályzataiból eredő feladat és felelősségi köröknek,
- az OBH elnöke által a bírósági szervezet számára meghatározott stratégiai céloknak,
- az ítéltábla közép- és hosszútávú terveinek,
- az ítéltábla előtt álló rövid- és hosszútávú kihívásoknak, amelyek a következő területen jelentkezhetnek:
 - az ítélezés hatékonysága (időszerűség, megalapozottság),
 - az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás,
 - tárgyi feltételek biztosítása, a szervezet gazdálkodása,
 - a bírósági integritás,
 - a bírósághoz való hozzáférés,
 - a képzés.

Pályázatom Dr. Balla Lajos, a Debreceni Ítéltábla 2018. július 1. napjától kinevezett elnökének 2018. április 10. napján 6 évre benyújtott elnöki pályázatának alapvetése, az általa és a 2018. szeptember 10. napján benyújtott elnökhelyettesi pályázatomban megfogalmazott közép-és hosszútávú tervekhez igazodva, az OBH elnöke által újonnan megfogalmazott célkitűzéseknek, továbbá Dr. Elek Balázs, Dr. Pribula László és Dr. Tass Edina kollégiumvezetők pályázatában foglaltak támogatásával nyújtom be.

*„A vezető minőségét az mutatja meg,
milyen mércét állít saját magának.”*

(Ray Kroc)

I. Bevezetés

2012. október 15-e óta Dr. Balla Lajos, a Debreceni Ítéltábla elnöke mellett látom el az elnökhelyettesi feladatokat. Az elmúlt közel 9 évben az igazgatási és szakmai vezetők erőfeszítése, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak elkötelezett munkavégzése eredményeként a Debreceni Ítéltábla az egyik legjobban teljesítő vidéki ítéltábla lett. Ítélezési tevékenységével, a jogegység biztosítása érdekében tett erőfeszítéseivel, a bírák továbbképzésével, az eljárási kódexek hatályosulásának segítségével, a joghallgatók oktatásával hozzájárult az ítéltáblák társadalmi elismertségének kialakításához, a jogi kultúra fejlesztéséhez, saját szakmai és igazgatási presztízse megteremtéséhez.

A jelen pályamű elkészítése alkalmat biztosít arra, hogy az utóbbi néhány évben bekövetkezett nem várt változások (a Munkaügyi Kollégium felállítása, az ügyérkezés csökkenése, a veszélyhelyzettel összefüggő feladatok, elvárások) ismeretében újrafogalmazzuk az ítéltábla további működését, és az időszerű, magas színvonalú ítélezés biztosítását célzó elképzeléseket, feladatokat.

II. A Debreceni Ítéltábla általános helyzete

A Debreceni Ítéltábla „Az ítéltáblák és a fellebbviteli főügyészségek székhelyének és illetékességének megállapításáról” rendelkező 2002. évi XXII. törvény 1. §-ának (4) bekezdése alapján létesült, működését 2005. január 1. napján kezdte meg.

A Debreceni Ítéltábla illetékességi területéhez jelenleg négy törvényszék tartozik:

- a Debreceni Törvényszék,
- a Miskolci Törvényszék,
- a Nyíregyházi Törvényszék és
- az Egri Törvényszék.

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács a 85/2004. (V.04.) számú belső határozatával állapította meg a Debreceni Ítéltábla intézményi létszám irányszámait, amikor is a bírói létszámot 25 főben, míg az igazságügyi alkalmazotti létszámot 58 főben határozta meg. A bírói létszámot a 2003. és 2004. évi I. negyedévi ügyforgalmi adatok, valamint a 2003. évben hatályban lévő jogszabályok figyelembevételével becsléssel határozta meg. A Debreceni Ítéltábla esetében civilisztikai ügyszakban évente 800-1000 ügy, büntető ügyszakban 450-550 ügy érkezésére lehetett számítani.

Az engedélyezett létszám az alapítás óta kismértékben változott. 2013-ban egy büntető bírói álláshely elvonásra került, azonban az új Be. alkalmazásából eredő többletfeladatok ellátása érdekében az OBH elnöke a 48.SZ/2018. (III.08.) OBHE határozatával két ítélőtáblai bírót, egy bírósági titkári és egy középfokú végzettségű tisztviselői álláshely rendszeresítéséről határozott.

2016. október 1. napjától az oktatásfelelősök munkájának támogatása érdekében az ítélőtáblán egy felsőfokú végzettségű tisztviselői álláshelyet biztosítottak.

2020. január 15-i hatállyal pedig az OBH elnöke a 15.SZ/2020. (I.21.) OBHE határozatával egy kollégiumvezetői álláshelyet rendszeresített.

Az ítélőtáblán a vezetői álláshelyek betöltöttek, egy tanácselnök 2020-ban az OBH-ból került áthelyezésre, jelenleg álláshely nélkül foglalkoztatott.

2020-ban az ítélőtábla elnöke egy üres bírói álláshely munkaügyi bírói kiírását kezdeményezte, azonban a pályázatot az OBH elnöke eredménytelenné nyilvánította.

LÉTSZÁM		
	Engedélyezett 96.SZ/2020. (V.15.) OBHE határozat	Tényleges 2021. július 31-én
Bírói létszám		
1.1. elnök	1	1
1.2. elnökhelyettes	1	1
1.3. kollégiumvezető	3	3
1.5. tanácselnök	6	7
1.7. ítélőtáblai bírót	16	10
Bírói létszám összesen	27	22
Igazságügyi alkalmazotti létszám		
2.1. vezető	9	9
2.2. bírósági titkár	8	8
2.4. felsőfokú végzettségű tisztviselő	9	9
2.5. bírósági ügyintéző	6	6
2.6. középfokú végzettségű tisztviselő, írnok	8	9
2.7. fizikai dolgozó	7	9
Igazságügyi alkalmazotti létszám összesen	47	50
Engedélyezett létszám	74	72

Jelenleg az ítélőtáblán hat üres bírói álláshely van, négy büntető, egy polgári és egy polgáriból átalakított munkaügyi.

Üres igazságügyi alkalmazotti álláshely nincs.

A tartósan távollévők száma három, közülük egy álláshelyen egy elnöki irodai tisztviselőt foglalkoztatunk.

Az ítélőtábla bírói karának kor szerinti megoszlása és a polgári bírúk nem szerinti megoszlása arányos. A büntető ügyszakos bírák között csupán egy bírónő dolgozik, de a tanácselnököknek is csupán az egyike nő, akik a következő hat évben nyugdíjazásukat tervezik. Ezzel pedig az a helyzet állhat elő, hogy az ítélőtábla valamennyi tanácselnöke és valamennyi büntető bírója férfi lesz.

Itt szükséges megjegyezni, hogy az ítélőtábla rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel, amely az ítélőtábla vezetőinek szemléletével együtt megfelelő garanciául szolgál az esélyegyenlőség biztosítására.

Az ítélőtábla bírái szakmailag jól felkészültek, igényes munkavégzésre törekvő bírák, akiket a jó színvonalú, tisztességes feladatellátás jellemez. Munkához való hozzáállásuk, több éves/több tíz éves bírói gyakorlatuk biztosította, hogy az elmúlt években nyugdíjba vonult nagy tapasztalatú kollégák távozása után is biztosítva legyen mind a polgári, mind a büntető ügyszakban az ítélkezés folyamatossága, az időszerűség és a szakmai színvonal megőrzése.

Az ítélőtábla bírái közül három fő tudományos fokozattal rendelkezik; tizenhárom főnek van szakjogi végzettsége, 11 fő rendelkezik felső- illetve középfokú nyelvvizsgával. Az igazságügyi alkalmazottak is magasan kvalifikáltak, kettő bírósági titkár PhD hallgató, két fő másoddiplomával rendelkezik.

Az ítélőtábla igazságügyi alkalmazottai közül 23-nak van szakirányú egyetemi, vagy főiskolai végzettsége, két igazságügyi alkalmazott jelenleg jogi egyetemi, három igazságügyi alapszakos tanulmányokat folytat.

III. Igazgatási, szakmai célkitűzések

1. Az ítélkezés hatékonysága

1.1. Az ítélőtábla szakmai munkavégzése

A Debreceni Ítélőtáblán jelenleg három kollégium működik. Alapítás óta a büntető és polgári kollégium, 2020. április 1. napjától pedig a munkaügyi kollégium.

Mindhárom kollégium évente megújított ügyrend, folyamatosan aktualizált ügyelosztási rend és elfogadott munkaterv szerint végzi munkáját.

A büntető és polgári kollégiumvezetőket 2016. évben, a munkaügyi kollégium vezetőjét 2020. évben nevezték ki.

A büntető ügyszakban a szignálást a büntető ügyszakos elnök, a polgári és munkaügyi ügyszakban a polgári ügyszakos, munkaügyi kijelöléssel is rendelkező elnökhelyettes végzi. Szakmai érvek ugyan a kollégiumvezetők szignálási tevékenységét indokolják, azonban az ítélőtábla alacsony bírói létszáma, a vezetők ítélkezési tevékenysége és a vezetők közötti közvetlen kommunikációs kapcsolat miatt fennmaradt a korábban, részben összeférhetlenségi ok miatt kialakult szignálási gyakorlat.

1.2. Az ítélőtábla ügyforgalmi adatai

A bíróságok alkotmányos kötelezettsége, hogy a független bírák egységes jogalkalmazási gyakorlatot folytatva, magas színvonalon és időszerűen ítélkezzenek. Ezen kötelezettség egyidejű teljesítéséhez szükséges feltételek biztosítása az igazgatási tevékenység alapvető feladata, melynek teljesítéséhez elengedhetetlen az ügyforgalmi adatok folyamatos elemzése.

Ügyforgalom alakulása a Debreceni Ítéltáblán 2020. évben

Az eljárás tárgya		Előző időszakról folyamatban maradt	Erkezett 2020 évben	Befejezett 2020 évben	Időszak végén folyamatban maradt	Átlag érkezés	Intenzitás*
1	Fellebbezett polgári ügyek összesen	75	437	467	45	36	1,2
2	Peres ügyek	41	93	111	23	7,8	3,0
3	Nemperes ügyek	34	344	356	22	28,7	0,8
4	nemperesből: Pkk.	4	168	164	8		
5	Fellebbezett gazdasági ügyek összesen	52	340	359	33	28	1,2
6	Peres ügyek	14	49	52	11	4,1	2,7
7	Nemperes ügyek	38	291	307	22	24,3	0,9
8	nemperesből: Gkk.	-	2	2	-		
9	Fellebbezett munkaügyi ügyek összesen	-	83	68	15	7	2,2
10	Peres ügyek	-	47	34	13	3,9	3,3
11	Nemperes ügyek	-	36	34	2	3,0	0,7
12	nemperesből: Mpkk	-	4	4	-		
13	Fellebbezett büntető összesen:	81	596	594	83	50	1,7
14	Peres ügyek	27	91	95	23	7,6	3,0
15	Nemperes ügyek	54	505	499	60	42,1	1,4
16	nemperesből: Bkk.	1	3	4	-		
17	Büntető harmadfok összesen	15	37	44	8	3	2,6
18	Peres ügyek	12	32	38	6	2,7	2,3
19	Nemperes ügyek	3	5	6	2		
20	Összes ügyforgalom	223	1 493	1 532	184	124,4	1,5

* Megjegyzés: Az intenzitás azt mutatja, hogy hány havi átlag érkezésnek megfelelő ügymennyiség van folyamatban

2020-ban 1493 ügy érkezett a Debreceni Ítéltáblára, a befejezett ügyek száma az érkezést meghaladta, 1532 volt, így év végén a folyamatban lévő ügyek száma az előző évi 223-hoz képest 184-re csökkent.

2021. I. félévében az időarányos ügyforgalmi adatok hasonlóképpen alakultak. A járványügyi helyzet ellenére sikerült tartani a kedvező befejezési arányokat, így a folyamatban lévő ügyek száma tovább csökkent.

Mielőtt az ügyforgalmi adatok részletes változását elemezném, utalok arra, hogy a 2020. évi ügyérkezési adatok büntető ügyszakban az alapításkori létszámtervezésnél prognosztizált adatok 126,6%-a, míg civilisztikai ügyszakban 86,6%-a volt.

A 2020. évi ügyforgalmi adatokat – ügyszakonként megbontva – az előző öt évhez viszonyítva az alábbi megállapítások tehetők:

Büntető ügyszak

A Büntető ügyszak 2020. évi ügyforgalma az előző öt év összehasonlításában						
idősor/ügyforgalom	2015.	2016.*	2017.*	2018.	2019.	2020.
Érkezett ügyek	799	897	839	823	724	633
változás százalékban	100%	112,27%	105,01%	103,00%	90,61%	79,22%
Érkezett peres ügyek	175	158	175	204	182	128
változás százalékban	100%	90,29%	100,00%	116,57%	104,00%	73,14%
Befejezett ügyek	839	890	841	772	765	638
változás százalékban	100%	106,08%	100,24%	92,01%	91,18%	76,04%
Befejezett peres ügyek	193	171	155	191	208	139
változás százalékban	100%	88,60%	80,31%	98,96%	107,77%	72,02%
Év végén folyamatban maradt ügyek	81	88	86	137	96	91
változás százalékban	100%	108,64%	106,17%	169,14%	118,52%	112,35%
Folyamatban maradt peres ügyek	48	35	55	68	42	31
változás százalékban	100%	72,92%	114,58%	141,67%	87,50%	64,58%
*FIT besegítés: (a fenti táblázat nem tartalmazza)						
		2016 október - 2017 szeptember (40 db peres)				
		2016 október - 2017 szeptember (19 db nemperes)				

Büntető ügyszakban az országos tendenciákkal egyezően 2016-ban – a nemperes ügyek növekedése miatt – jelentős 12,27%-os ügyérkezés növekedés volt tapasztalható, azonban 2017-től elindult egy folyamatos csökkenés, amely 2020-ra közel 21%-os csökkenést eredményezett, büntető peres ügyek esetében elérte a 26,86%-ot.

Ha a 2020. évi adatokat az előző három év adataihoz hasonlítjuk, a 2017. évet bázisévnek választva, ez a csökkenés még markánsabb.

A befejezett ügyek, illetve a befejezett peres ügyek száma gyakorlatilag az érkezéssel arányosan csökkent, mind 2019. évben, mind 2020. évben. A peres ügyek befejezése meghaladta az érkező ügyek számát. A nemperes ügyek száma az ítélezési szünet, illetve a téli szabadságolás miatt rendszerint decemberben néhány darabbal növekszik, de januárban a befejezés-érkezés aránya kiegyenlítődik.

Bár az ítéltábla súlyszámokat nem használ, az ügyelosztási rendje sem különbözteti meg a megaügyeket, de az országos tapasztalattal egyezően megállapítható, hogy az ügyek fajsúlyának megoszlása eltolódott a nehezebb megítélésű, több vádlottas, nagyobb munkaigényű ügyek felé.

A statisztikai adatoknál számba kell venni azt is, hogy az ítéltábla évek óta segíti a központi régió, vagy más rászoruló ítéltábla ítélezési tevékenységét. 2016. október és 2017. szeptember között 40 peres és 19 nemperes ügy feldolgozásában vett részt a Fővárosi Ítéltáblán, 2021. évben pedig az ítéltábla két tanácsa a Szegedi Ítéltáblát segítette 7-7 büntető peres ügy befejezésével.

Az ügyek számának csökkenése, mind a peres, mind a nemperes ügyek esetében magyarázható – többek között – az országos bünelkövetés csökkenésével, a hatásköri szabályok változásával, az új Be. hatálybalépésével, amely érdemi ügyszámcsökkenést eredményezett a járásbíróóságokon és a törvényszékeken.

2021. I. félévében az ügyérkezés az előző év hasonló időszakához képest emelkedett, peres ügyek esetében 22%-kal, nemperes ügyek esetében 5%-kal, mivel pedig a befejezések száma meghaladta az érkezett ügyek számát, tovább csökkent a folyamatban lévő ügyek száma.

Debreceni Ítéltábla 2020.-2021. I. félév <u>büntető</u> ügyforgalom							
Ügyszak :		2020. I. félév érkezett	2020. I. félév befejez.	2020. VI. 30.-án foly.	2021. I. félév érkezett	2021. I. félév befejez.	2021. VI. 30.-án foly.
Bf. I.	Bf.peres	19	18	10	24	22	8
	Bhar.	8	7	2	8	10	2
	nemperes	77	72	13	82	87	13
Bf. II.	Bf.peres	16	13	11	21	25	4
	Bhar.	6	7	3	2	4	1
	nemperes	84	78	20	93	95	18
Bf. III.	Bf.peres	0	3	0	0	0	0
	Bhar.	0	3	0	0	0	0
	nemperes	18	39	0	0	0	0
Bf. IV.	Bf.peres	13	14	6	24	27	6
	Bhar.	8	9	3	6	5	2
	nemperes	80	74	20	79	88	13
Bf. peres összesen:		48	45	27	69	74	18
Büntető harmadfok össz.		22	23	8	16	19	5
Büntető nemperes		241	224	53	254	270	44
Büntető összesen		311	292	88	339	363	67
Az Ítéltábla összes ügyforgalma		838	834	200	865	870	179

Itt szükséges megjegyezni, hogy bíránk – a többi ügyszak bírāja is – a veszélyhelyzet időszakában is helytálltak, hatékony munkaszervezéssel nemcsak a munka teljesítménye, de annak minősége se csökkent.

Polgári ügyszak

Polgári ügyszakban az elmúlt 6 év ügyforgalmi adatának változásai szintén az országos tendenciákkal egyezők. 2016-2017-ben még az ügyérkezés növekedett, különösen kimagasló volt 2017-ben, amikor is a polgári perek száma 2015-höz képest 47,06%-kal emelkedett. Az összes érkezés területén is 13,39%-os növekedés volt tapasztalható. Az ügyforgalmi adatok változását, emelkedését a devizahiteles perek érkezése okozta, 2016-ban 44, 2017-ben 148, 2018-ban 99 devizahiteles per érkezett.

A civilisztikai ügyszak 2020. évi ügyforgalma az előző öt év összehasonlításában

idősor/ügyforgalom	2015.*	2016.*	2017.*	2018.	2019.*	2020.*
Érkezett ügyek	1553	1674	1761	1285	1029	777
változás százalékban	100%	107,79%	113,39%	82,74%	66,26%	50,03%
Érkezett peres ügyek	272	292	400	326	192	142
változás százalékban	100%	107,35%	147,06%	119,85%	70,59%	52,21%
Befejezett ügyek	1623	1711	1685	1422	1053	826
változás százalékban	100%	105,42%	103,82%	87,62%	64,88%	50,89%
Befejezett peres ügyek	314	284	338	389	206	163
változás százalékban	100%	90,45%	107,64%	123,89%	65,61%	51,91%
Év végén folyamatban maradt ügyek	249	212	288	151	127	78
változás százalékban	100%	85,14%	115,66%	60,64%	51,00%	31,33%
Folyamatban maradt peres ügyek	62	70	132	69	55	34
változás százalékban	100%	112,90%	212,90%	111,29%	88,71%	54,84%

*FIT besegítés: (a fenti táblázat nem tartalmazza)

2014. március - 2015 június (100 db nemperes)

2015. szeptember - 2016 augusztus (100 db felszámolás)

2016 október - 2017 szeptember (101 db peres)

2019. május - 2020. február (50 db peres)

Az új Pp. hatálybalépését követően dinamikus ügyérkezés csökkenés volt tapasztalható, ami 2020-ra közel 50%-os visszaesést eredményezett, peres ügyek esetében 47,79%-ot. A 2020. évi adatokat az előző három év adataihoz viszonyítjuk, 2017. évet bázisévnek választva, a csökkenés nagyobb, azonban különösen a peres ügyek esetében a változás nem ad reális képet a 2017. évi számadatok kiugró jellege miatt.

A befejezett ügyek, illetve a befejezett peres ügyek száma 2018-ban az ügyérkezéshez képest lassabban csökkent (a devizahiteles perek kifutása miatt), 2019-től azonban a csökkenés arányos volt. Hangsúlyozandó, hogy a befejezés 2018-tól minden évben meghaladta az érkező ügyek, érkező perek számát, így a folyamatban lévő ügyek száma is jelentős mértékben, közel 45%-kal visszaesett.

A polgári ügyfoglalmi adatoknál is kiemelendő a központi régió ítélkezési tevékenységének megsegítése:

2014. március -2015. június között 100 nemperes-,

2015. szeptember – 2016. augusztus között 100 felszámolási ügy,

2016. október -2017. szeptember között 101,

2019. május – 2020. február között pedig 50 peres ügy befejezésére került sor a Fővárosi Ítéltábla megsegítéseként.

Az ügyek számának csökkenése többéves folyamat eredménye volt, amely okainak elemzése meghaladná a pályázat keretét. Kiemelendő azonban az új Pp. hatásköri, és más perjogi szabályainak változása, az elektronikus eljárástól való félelem, a mindezeknek a perindítástól visszatartó hatásai, a társadalmi változások és maga a járványügyi helyzet.

2021. I. félévében az ügyérkezés az előző év hasonló időszakához képest emelkedést mutat, a peres ügyek esetében 34%-os volt a növekedés, a nemperes ügyek száma azonban csökkent.

Mivel a befejezések száma a perek esetében meghaladta az érkezést, a folyamatban lévő ügyek számának további csökkenése állapítható meg.

Ügyszak :			2020. I. félév érkezett	2020. I. félév befejez.	2020. VI. 30.-án foly.	2021. I. félév érkezett	2021. I. félév befejez.	2021. VI. 30.-án foly.
Pf.I.	Polgári - Gazdasági	peres	28	39	13	37	48	7
		nemperes	85	84	21	74	81	7
Pf. II.		peres	16	24	6	26	23	7
		nemperes	89	87	10	79	72	13
Gf.III.		CIIR	0	0	0	7	7	1
		peres	10	14	2	17	17	6
		nemperes	89	93	20	112	91	34
Gf.IV.		cégmediátor	16	11	5	4	5	0
		peres	17	22	6	15	14	7
		nemperes	94	100	14	80	76	13
Pf-Gf peres összesen:			71	99	27	95	102	27
Pkf-Gpkf nemperes összesen:			373	375	70	356	332	68
Civilisztika összesen:			444	474	97	451	434	95

Munkaügyi ügyszak

Munkaügyi ügyszak esetében a hatásköri szabályok módosulása folytán 2020. április 1. napján 22 ügyet vettünk át a törvényszékekről. Értelmszerűen összehasonlító adatok nem állnak rendelkezésre, ugyanakkor a 2020. évi adatokat összevetve a 2021. I. félévi adatokkal egyértelmű növekedés állapítható meg azzal, hogy a veszélyhelyzeti perrend az ügyérkezés dinamikáját befolyásolta, volt ugyanis olyan hónap, amikor mindössze egy peres ügy érkezett.

Ügyszak :		2020. IV- XII. hó között érkezett	2020. IV- XII. hó között befejez.	2020. XII.31-én foly.	2021. I. félév érkezett	2021. I. félév befejez.	2021. VI. 30.-án foly.	
Mf.I.	Munkaügyi*	peres	47	34	13	49	46	16
		nemperes	36	34	2	26	27	1
Mf.II.	Munkaügyi*	peres	0	0	0	0	0	0
		nemperes	0	0	0	0	0	0
Mf. Peres összesen*:		47	34	13	49	46	16	
Munkaügyi nemperes*		36	34	2	26	27	1	
Munkaügyi Összesen:		83	68	15	75	73	17	

*a 2020. évi adatok 9 hónap adatait tartalmazzák

1.3. Időszerűség

Az elmúlt 9 évben a magas színvonalú és időszerű ítélkezés biztosítása mindig is a legfontosabb feladat volt a Debreceni Ítéltáblán, kiemelt célként jelent meg az időszerűség javítása, a hosszabb pertartamú ügyek számának csökkentése.

Annak ellenére hangsúlyt kapott az időszerűség javítása, hogy az ítélőtábla időszerűségi mutatói az utóbbi években az egyik legjobbak voltak az ítélőtáblák között.

Büntető ügyszakban a 2019-2020. évi statisztikai adatokat összevetve megállapítható, hogy a peres ügyek közel 88%-a hat hónapon belül befejeződött, a három hónapon belüli befejezések számát pedig a veszélyhelyzet, illetve a veszélyhelyzeti perrend ellenére még javítani is sikerült, 56,1%-ra.

A nemperes ügyek esetében a három hónapon belüli befejezés aránya 98% volt. Éven túli ügy mindössze 2-3 fordult elő. Jelenleg nincs éven túli ügyi folyamatban, két éven túli ügy pedig az elmúlt években sem volt.

Az eljárás időtartama büntető ügyszaknál 2020. évben

Pertartam		Befejezett büntető ügyek összesen		E b b ő l:			
				Peres ügyek		Nemperes ügyek	
		száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása
0 - 3	hónap alatt befejezett	566	88,7	78	56,1	488	97,8
3 - 6		49	7,7	44	31,7	5	1,0
6 - 12		20	3,1	15	10,8	5	1,0
1 - 2	év alatt bef.	3	0,5	2	1,4	1	0,2
2 - 3	év alatt bef.	-	-	-	-	-	-
összesen :		638	100,0	139	21,8	499	78,2

Az eljárás időtartama büntető ügyszaknál 2019. évben

Pertartam		Befejezett büntető ügyek összesen		E b b ő l:			
				Peres ügyek		Nemperes ügyek	
		száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása
0 - 3	hónap alatt befejezett	658	86,0	112	53,8	546	98,0
3 - 6		82	10,7	72	34,6	10	1,8
6 - 12		23	3,0	22	10,6	1	0,2
1 - 2	év alatt bef.	2	0,3	2	1,0	-	-
2 - 3	év alatt bef.	-	-	-	-	-	-
összesen :		765	100,0	208	27,2	557	72,8

Polgári ügyszakban a 2019-2020. évi statisztikai adatok szerint hasonló megállapítások tehetőek. A peres ügyek több mint 90%-a hat hónapon belül befejeződött, nemperes ügyek esetében pedig ez az arány közel 100% volt. Mindössze 1-2 hat hónapon túli nemperes ügy fordult elő.

Éven túli peres ügy is elvétve volt, 2019-ben 3 db, 2020-ban 1 db, jelenleg éven túli ügy nincs folyamatban.

Az eljárás időtartama civilisztikai ügyszaknál 2020. évben

Pertartam		Befejezett polgári, gazdasági ügyek összesen		E b b ő l:			
				Peres ügyek		Nemperes ügyek	
		száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása
0 - 3	hónap alatt befejezett	671	81,2	76	46,6	595	89,7
3 - 6		138	16,7	71	43,6	67	10,1
6 - 12		16	1,9	15	9,2	1	0,2
1 - 2	év alatt bef.	-	-	-	-	-	-
2 - 3	év alatt bef.	1	0,1	1	0,6	-	-
összesen :		826	100,0	163	19,7	663	80,3

Az eljárás időtartama civilisztikai ügyszaknál 2019. évben

Pertartam		Befejezett polgári, gazdasági ügyek összesen		E b b ő l:			
				Peres ügyek		Nemperes ügyek	
		száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása
0 - 3	hónap alatt befejezett	881	84,7	120	58,3	761	91,2
3 - 6		147	14,1	76	36,9	71	8,5
6 - 12		9	0,9	7	3,4	2	0,2
1 - 2	év alatt bef.	2	0,2	2	1,0	-	-
2 - 3	év alatt bef.	1	0,1	1	0,5	-	-
összesen :		1 040	100,0	206	19,8	834	80,2

Munkaügyi ügyszakban is kedvezőek a pertartam mutatók, azonban az ügyszak indulása óta csupán 9 hónap érintette a 2020-as évet, így azok kiemelése nem indokolt, annál is inkább, mivel a kumulált pertartamok bennfoglalják a törvényszéki pertartam adatokat is.

Az eljárás időtartama munkaügyi ügyszaknál 2020. évben

Pertartam		Befejezett munkaügyi ügyek összesen		E b b ő l:			
				Peres ügyek		Nemperes ügyek	
		száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása	száma	%-os megoszlása
0 - 3	hónap alatt befejezett	47	69,1	17	50,0	30	88,2
3 - 6		18	26,5	14	41,2	4	11,8
6 - 12		3	4,4	3	8,8	-	-
1 - 2	év alatt bef.	-	-	-	-	-	-
2 - 3	év alatt bef.	-	-	-	-	-	-
összesen :		68	100,0	34	50,0	34	50,0

Az ítéletábla minden ügyszakában a folyamatban maradt ügyek pertartama is kedvező, néhány százalékos változás tapasztalható, de az részben az eljárásjogi szabályok változásának tudható be, illetve kihatott arra büntető ügyszakban az eljáró tanácsszám csökkenése is.

Az időszerű ítélkezés fenntartása továbbra is az ítéletábla elsődleges rövid- és hosszútávú céljainak egyike. A pertartam mutatók azonban az ítéletábla esetében olyan magasak, hogy nominálisan azok javítása nem kell, hogy célként megfogalmazódjon, annál is inkább, mivel álláspontom szerint az időszerűség javítása mechanikusan vagy a minőségi ítélkezés terhére nem történhet.

Az ítéletáblán az eljárási határidők is megtartottak, írásbafoglalási késedelem nincs.

A pertartam mutatók és az eljárási határidők betartásának folyamatos vezetői nyomonkövetése megfelelő garanciául szolgál az esetleges intézkedés vagy további ellenőrzés szükségességének megállapításához, de az ítéletábla bíráinak hozzáállása miatt tényleges beavatkozás szükségessége nem is valószínűsíthető.

Törekedni kell azonban arra, hogy az alacsony ügyérkezés miatt a statisztikai mutatóknak ne romoljanak, s mind a peres, mind a nemperes eljárásokban a cél az, hogy az érkezett ügyek számához igazodó, lehetőleg azt meghaladó legyen a befejezések száma.

1.4. Az ítélkezés megalapozottsága

A magas színvonalú ítélkezés különösen a magasabb szintű bíróságok esetében fontos feladat, amely elvárás is az ítéletáblákkal szemben.

Itt szeretném kiemelni, hogy az ítéletáblák, a fővárosi és mind a négy vidéki ítéletábla álláspontom szerint az ismételt felállításuk óta igazolták a létjogosultságukat a bírósági szervezetben. Magas színvonalú ítélkezési tevékenységük, az egységes joggyakorlat kialakításában játszott jelentős szerepük, az elmúlt évek anyagi és eljárásjogi kódexeinek elsajátításához, hatályosulásához nyújtott támogatásuk, a bírák képzésében vállalt feladataik előmozdította a bírósági szervezetrendszer hatékony működését, garantálták az ítélkezéssel szemben támasztott társadalmi elvárások teljesülését.

Az ítélkezés megalapozottsága többek között leírható a határozatok jogerőre emelkedésével, a határozatok jogorvoslati és felülvizsgálati eljárásban hozott határozatainak mutatóival.

Az ítéletábla a Kúriáról visszaérkezett fellebbezett határozatainak elbírálása kedvező, a határozatok érdemi elbírálása során a helybenhagyási arányok kimagaslóak.

A felülvizsgálati arányok azonban – részben a büntetőeljárás eltérő szabályai folytán – ügyszakonként különbözőek.

Büntető ügyszakban az elmúlt három évben hatályon kívül helyezésre elvétele, 1-1 alkalommal került sor:

A Kúriáról visszaérkezett felülvizsgálati eredmények

Büntető	Összesen	A felülvizsgálati indítvány elutasítása	A határozat hatályban tartása	Hatályon kívül helyezés	Megváltoztatás
2018.	58	34	20	1	2
2019.	35	25	7	2	-
2020.	42	29	11	1	1

Polgári ügyszakban kedvezőtlenebb a helyzet, azonban az „új határozat hozatalára utasítás” száma nem volt jelentős, 2019. évben sem a polgári, sem a gazdasági ügyek esetében nem volt ilyen, míg 2020-ban 1-1 ilyen határozat meghozatalára került sor.

Mivel azonban a határozatok hatályon kívül helyezési mutatói magasak voltak, azonnali elnöki intézkedéssel annak oka, az intézkedésre okot adó körülmény vizsgálata megtörtént.

Polgári	Összesen	Kérelem elutasítása	A határozat hat.kiv. Helyezése	Új hat. Hozatalra utasítás	Felülvizsgálat megtagadása	A határozat hatályban fenntartása	Kérelem visszautasítása	Megváltoztatás	kérelem visszavonása
2018.	51	33	5	-	-	13	-	-	-
2019.	55	16	10	-	-	26	-	1	2
2020.	26	2	4	1	-	10	1	-	-

Gazdasági	Összesen	Kérelem elutasítása	A határozat hat.kiv. Helyezése	Új hat. Hozatalra utasítás	Felülvizsgálat megtagadása	A határozat hatályban fenntartása	Kérelem visszautasítása
2018.	10	1	-	3	-	6	-
2019.	9	2	1	-	-	6	-
2020.	25	5	7	1	1	8	3

A munkaügyi ügyszak mutatói nem kedvezőek, 2020-ban a felülvizsgált mindhárom ügyben a Kúria új határozat hozatalára utasításáról rendelkezett, azonban néhány hónapos ítélkezési tevékenység egyértelmű következtetés levonására még nem ad lehetőséget, bár az elnöki intézkedés itt sem maradt el.

Jóllehet az ítéletek megalapozottságának a vizsgálata során gyakran alkalmazott módszer a felülvizsgálati eredmények figyelembevétele, azonban álláspontom szerint a megalapozottság, a magas színvonalú ítélkezés nem írható le csupán ezzel a módszerrel, mivel az ítélőtáblán a határozatok túlnyomó részének felülbírálatát, felülvizsgálatát nem kérik. Szem előtt tartásuk, igazgatási és szakmai igazgatási nyomon követésük azonban ezeknek a mutatóknak feltétlen szükséges. Az ítélkezés magas színvonalának biztosítását mutatja az is, hogy az elmúlt hat évben elvégzett bírói értékelések során minden ítélőtáblai bírő kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas minősítést kapott.

A magas színvonalú ítélkezés pedig a kollégiumok szakmai munkájában is megtestesül.

1.5. A büntető ügyszak működése

A büntető ügyszakban az ítélőtábla megalapítása óta magas színvonalú ítélkezési tevékenység folyt, a tanácsok pedig átlagon felüli időszerűségi mutatókkal rendelkeztek. Az ügyszak szakmai presztízse biztosított volt, több bíró részt vett az egyetemi oktatásban, jelentős publikációs és tudományos tevékenységet folytatott. A magas szakmai elismertség alapját képezte a magas létszám, amely eleinte négy tanács működéséhez adott alapot azzal, hogy az ítélőtábla elnöke és a büntető kollégium vezetője teljesértékű tanácselnöki feladatokat is elláttak.

A büntető tanácsok mellett már korábban is kialakult a team munka, minden tanács mellett egy bírósági titkár és két bírósági ügyintéző/ jegyzőkönyvvezető dolgozott.

Az ügyszakot az elmúlt években jelentős mértékben érintette a nyugdíjazás, lényegében egy komplett tanács és további egy előadó bíró ment nyugdíjba, akik álláshelyének betöltésére a csökkenő ügyérkezési adatok miatt nem került sor.

Az eljáró tanácsok száma háromra csökkent, működésüket kettő, később egy kirendelt bíró támogatta.

A büntető bírák száma jelenleg 8 fő, 2021. október 13. napjától azonban Dr. Balla Lajos elnök úr jogviszonyának megszűnésével 7 főre csökken. Ez az eredeti létszámhoz viszonyított 42%-os csökkenés.

2021. július 1. napjától a tanácsok összevonásra kerültek, két tanácsot alakítottak ki, melyek október közepétől három, illetve négy fővel működhetnek tovább (az egyik tanács tanácselnöke maga a kollégiumvezető).

A létszámváltozást a büntető ügyforgalmi adatok változásával összevetve megállapítható, hogy az ügyforgalom csökkenése nem érte el a létszámváltozás százalékos arányát, előbbi 2019-ben 10%-os, 2020-ban 20%-os volt, ami azt jelenti, hogy a büntető ügyszakos bírák munkaterhe ténylegesen az ügyérkezés csökkenésével nem arányosan csökkent.

Büntető ügyszak -2020.			
Ítéletábra	Tárgyaló tanácsok havi átlagos száma	Érkezett peres ügyek egy tárgyaló tanácsra jutó havi átlaga	Befejezett peres ügyek egy tárgyaló tanácsra jutó havi átlaga
Debreceni Ítéletábra	2,32	4,60	4,99
Győri Ítéletábra	2,4	2,92	2,88
Pécsi Ítéletábra	1,23	3,39	4,34
Szegedi Ítéletábra	2,41	4,22	4,32

2020-ban a tárgyaló tanácsok száma 2,32 volt, amely a vidéki ítéletábrák közül csak a Pécsi Ítéletábra esetében volt alacsonyabb, a Győri és a Szegedi Ítéletábra esetében magasabb.

A táblázat adatai szerint, az egy tanácsra jutó peres ügyek havi átlaga és a befejezett peres ügyek száma is meghaladta a többi ítéletábráét.

Mindezek ellenére az ügyszak az időszerűségi mutatókat nem rontotta, a Debreceni Ítéletábra elsőként ajánlott fel kisegítést a Szegedi Ítéletábra számára, ahol 2021-ben 7-7 peres ügy befejezésére került sor.

Ugyanakkor tényként rögzíthető mind az ügyérkezés, mind a folyamatban lévő ügyek számának csökkenése.

2021. június 30-án mindössze 67 büntetőügy volt folyamatban, 23 peres és 44 nemperes, azonban az ítélezési szünet miatt a folyamatban lévő peres ügyek száma 2021. július 31-re már 46-ra emelkedett.

Jóllehet ez az ügymennyiség jelenleg az üres álláshelyek betöltését valóban nem indokolja, hosszútávon azonban éppen a korábban már hivatkozott nehezebb megítélésű, több vádlottas, vagy magasabb munkaigényű ügyek felé történő fajsúly eltolódás és az ítélezési szünet miatti ügyloródás indokolhatja az álláshelyek ügyérkezés növekedéssel arányos betöltését.

Ha összevetjük az egy tárgyaló tanácsra vetített 2020. évi és 2021. I. félévi adatokat, a munkateher növekedése az előző évhez képest kimutatható, azonban egyértelmű összehasonlításra a 2021. éves adatok adnak alapot.

Szükséges ezzel összefüggésben az ügyek munkaigényességének vizsgálata is. Addig pedig indokolt a bírák kirendelésének fenntartása, a polgári ügyszakos bírók ítélezésbe történő bevonása ugyanis csak kivételesen lehetséges.

2021. október 14. napjától a megjelölt okok miatt szükséges az ügyelosztási rend változtatása, a két eljáró tanács optimális összetételének kialakítása, ezzel együtt a tanácsok munkáját segítő bírósági titkárok, ügyintézők és jegyzőkönyvvezetők munkájának átszervezése.

Hosszútávon elsődleges feladat a büntető ügyszak kimagasló minőségű és mennyiségű mutatóinak, időszerűségi eredményeinek megőrzése. Továbbra is szükséges az ügyszak presztízsének fenntartása. Az ítélőtábla alapítása óta büntető bíró a Kúriára az ítélőtábláról nem került kinevezésre, tudományos, oktatói, publikációs feladatot kollégiumvezető úron kívül kevés bíró folytat, ezért a szakmai munka további erősítése fogalmazódik meg célként.

A következő hat évben Dr. Elek Balázs kollégiumvezető úr megbízása lejár, a hátralévő vezetői megbízatása alatt a kollégiumvezetői pályázatában írt célok megvalósítását támogatom.

A büntető kollégium ügyelosztása lényegében automatikus, az érkezési sorrenden alapuló, attól eltérni csak kivételesen, az ügy perjogi sajátosságai, az egyenletes munkateher biztosítása, vagy az ítélkezés időszerűsége miatt lehetséges. Elnöki kinevezésem esetén az ügyek elosztását büntető ügyszakban is biztosítom azzal, hogy a helyettesítésemre, valamint az ügy perjogi sajátosságainak megítélésére a kollégiumvezető lenne jogosult.

1.6. A civilisztikai ügyszak működése

A Debreceni Ítélőtábla 2005. január 2. napján kezdte meg működését. Az engedélyezett bírói létszám más ítélőtáblákhoz képest jelentős büntető túlsúllyal került felhasználásra (25 bíróból 13 polgári, 12 büntető bíróval), amely a prognosztizált ügyforgalmi adatokat jelentősen meghaladó – az első évben 166%, 2011-ben 221%) érkezés miatt évekig a civilisztikai ügyszak működésének elnehezülését okozta.

Az alultervezett és nem kellően súlyozott létszám, az ügyszakot sújtó fluktuáció és az átmenetileg betöltetlen állások nemcsak elnehezítették a bírák munkavégzését, de az ítélkezés időszerűsége is sérelmet szenvedett.

2012-től a polgári ügyszakban továbbra is négy tanács működött, kettő jellemzően gazdasági és kettő polgári.

Az akkori vezetőváltást követően a polgári ügyszak munkáját megerősítettük egy megüresedett büntető bírói álláshely átcsoportosításával, valamint a team munka bevezetésével. Minden tanács mellé állandó bírósági titkár került beosztásra, akik magas színvonalú, iratelőkészítő és határozattervezet készítő munkájukkal segítették az ügyszak tehermentesítését.

Változott a polgári kollégiumvezető személye, de minden egyes tanács vezetésében is változás következett be. A változásokra történő előzetes felkészülés, azok menedzselése, a polgári ügyszakos bírák stabil, magas szintű munkavégzése kimagasló mutatókat eredményezett. Megteremtették a tanácsok közötti arányos munkaterhet, az ügyelosztási terv évközbeleni felülvizsgálata pedig biztosította az ügyelosztás módosításának szükségessége esetén a hatékony korrekció lehetőségét.

Jelenleg négy tanács működik, azonban a létszámuk csökkent. Egy álláshely megüresedése után átcsoportosítása került a munkaügyi ügyszakba, egy álláshely

üres, ugyanakkor egy tanácselnök álláshely nélkül foglalkoztatott, így az ügyszak tényleges létszáma 13 fő.

Egy háromtagú tanács létszáma a fenti okból igazgatási vezetővel (az elnökhelyettes) éri el a 3 főt.

Az ügyérkezés csökkenése miatt a következő években további létszámcsökkenés prognosztizálható.

2022 januárjától egy tanácselnök kezdi meg a felmentési idejét, ezért az általa vezetett tanács helyzetének rendezése rövidtávú feladatként jelentkezik. A távozó tanácselnök szakterülete speciális (civil szervezetekkel kapcsolatos peres, nemperes eljárások), a tanácselnök és a tanács további egy tagja munkaügyi ítélezésben is részt vesz, ezért az átalakítás során több szempontot is meg kell vizsgálni, számba véve az átalakítás előnyeit, hátrányait.

Mindez egyeztetést igényel a kollégiumvezetőkkel, a tanácselnökökkel, végül pedig a bírák bevonásával kell meghatározni, hogy indokolt-e a tanács önálló tanácsként történő fenntartása, ez esetben ugyanis csak a kollégiumvezető tanácselnöki feladatokkal történő megbízásával biztosítható az egyidejű polgári és munkaügyi ügyszakos ítélezés.

Továbbmutató lenne a tanács megszüntetése és kettő vagy három polgári tanács működtetése, a jelenlegi ügyérkezési adatok ismeretében ugyanis a megüresedő álláshelyek betöltése a közeljövőben sem várható.

A következő hat évben számolni kell azzal is, hogy a gazdasági tanácsokat jelentősen érinti a bírák nyugdíjba vonulása. Egy gazdasági (cégügyekben jártas) előadó bíró és egy gazdasági tanácselnök három éven belül nyugdíjba vonul, míg 2027-2028-ban további két gazdasági előadó bíró nyugdíjazása várható. Mivel pedig a gazdasági tanácsok referádája eltér a polgári ügyszakos referádától, speciális, (cégügyek, a felszámolási ügyek, de a gazdasági tanácsok egyike tárgyalja a házassági és élettársi közös vagyon megosztása iránti pereket is), hosszútávú stratégia kialakítása szükséges az átalakítás érdekében. Két vagy három nagyobb létszámú, vegyes referádájú tanács működtetésével, lépcsőzetes betanítással/betanulással biztosítható a fellebbezések szakszerű, magas színvonalú elbírálása.

Rövidtávú feladatként jelentkezik 2022. január 1. napjától az ítéltábla hatáskörébe kerülő új nemperes eljárásra való felkészülés. „A polgári peres eljárások elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről” szóló 2021. évi XCIV. törvény (Pevtv.) 2022. január 1. napjától lép hatályba. Rendelkezései szerint a Fővárosi Ítéltábla, a Szegedi Ítéltábla és a Pécsi Ítéltábla illetékességi területein található törvényszékekkel szembeni igényérvényesítés esetén a Debreceni Törvényszék rendelkezik hatáskörrel és kizárólagos illetékességgel, míg a határozatok elleni fellebbezés elbírálása a Debreceni Ítéltábla hatásköre. Az elsőfokú nemperes eljárást érdemben befejező végzés elleni fellebbezést az ítéltáblának 45 napon belül, az egyéb végzések elleni fellebbezést 30 napon belül kell elbírálni. Az új eljárásra való szakmai felkészülést már az ősz folyamán meg kell kezdeni. A felülbírálat soronkívülisége miatt át kell gondolni az ügyelosztás mikénti módosítását (minden tanács kap-e ilyen ügyet), amely az előző átalakítással összefüggő kérdés.

Figyelemmel kell lenni arra is, hogy a polgári bírókat milyen mértékben kell bevonni a munkaügyi ítélkezésbe, az esetleges ügyszakváltást csak önkéntes alapon tartom elfogadhatónak, ilyen szándéka azonban jelenleg egyetlen bírónak sem ismert.

Itt szükséges megemlíteni, hogy Dr. Pribula László kollégiumvezető úr az elmúlt évek során több alkalommal foglalkozott az ítélőtáblák hatáskörének bővítési lehetőségével, jogtörténeti és nemzetközi összehasonlító adatokat is bemutatva. Tanulmányai, publikációi alkalmasak az ítélőtáblák hosszútávú szerepének meghatározása során vitaindítónak, amely tekintetben támogatom szakmai megbeszélés szervezését – a központi igazgatással egyeztetve – a Debreceni Ítélőtáblán.

A 2022. január 1. napjától bevezetett új nemperes eljárásban biztosított ítélőtáblai hatáskör pedig példája annak, miként lehet megoldást találni az ítélőtáblai hatáskörök bővítésére a központi régió újabb leterhelése nélkül.

Az ítélőtábla eddig is előljárt a központi régió megsegítésében (2014. óta 351 ügyet fejezett be a Fővárosi Ítélőtáblán), amennyiben pedig az ügyérkezési adatok indokolják a jövőben is segíti a Fővárosi Ítélőtáblát.

Nem tartom indokoltnak azonban, hogy bármelyik ítélőtábla elsőfokon eljáró bíróságot segítsen kirendelés útján, ennek szükségessége esetén a törvényszéki bírók elsőfokú bírósági kirendelésével, a törvényszék másodfokú tevékenységének megsegítése jöhet szóba.

Támogatom, hogy az ítélőtáblai bírák részt vegyenek fél-, egy éves kirendeléssel a Kúria munkájában. Korábban két kollégánk kirendelése is megalapozta későbbi eredményes kúriai pályázatukat.

Amennyiben az ügyérkezési adatok változása lehetőséget ad az üres álláshelyek betöltésére, támogatom, hogy tervszerű utánpótlás politikával az alsóbb szintű bíróságokon dolgozó kollégák, indokolt esetben igazgatási vezetők kirendelésével teremtsünk lehetőséget a nálunk folyó munka és egymás megismerésére.

Az ügyszak korábban nevesített ügyforgalmi és időszerúségi adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt években az ügyforgalom kiegyensúlyozott volt, 2018-tól azonban közel felére esett vissza az ügyérkezés. Az időszerúségi mutatók kiválóak, a tanácsok között mind a munkateher, mind az időszerúségi mutatók kiegyensúlyozottak, ezért a rövid- és hosszútávú terv ezeknek az adatoknak a megőrzése. Törekedni kell arra, hogy éves átlagban a beérkező ügyek számát a befejezések száma – ha azt még az eljárási szabályok lehetővé teszik – meghaladja.

Korábban utaltam arra, hogy a civilisztikai ügyszak egyik legfontosabb feladata a magas színvonalú ítélkezés, igazgatási oldalról annak támogatása. E körben az ügyszak megalapozottsági mutatóinak folyamatos figyelemmel kísérésére és kollégiumvezetői nyomon követésére kell hangsúlyt fektetni, a szükséges beavatkozási pontok felismerése érdekében. A tanácselnöki értekezletek megfelelő szinterei az eltérő joggyakorlat kialakulása okának megvitatására, de egy-egy eltérő szakmai álláspont kollégiumi megbeszélését is támogatom, szükség esetén kezdeményezem.

Itt kell megjegyezni azt is, hogy az ügyek pertartamát lényegesen befolyásolja az ítélőtábla hatályon kívül helyezési gyakorlata, amely kihat a régióhoz tartozó

törvényszékek időszerűségi mutatóira, ezért továbbra is kiemelt feladatnak tartom a régió kollégiumaival való hatékony szakmai kapcsolat fenntartását. A hagyományos kihelyezett hajdúszoboszlói kollégiumi ülések, a képzések mellett, közös szakmai beszélgetésekkel támogatható egy-egy szakmai probléma megvitatása, amelyre a járvány alatt meghonosodott skype kapcsolat azonnali lehetőséget biztosít.

Előző két elnökhelyettesi pályázatom, de a mostani elnöki pályázatom egyik alapvetése az, hogy az ítélőtábla polgári kollégiumának – de vonatkozik ez a többi kollégiumra is – és bírának „szakmailag alulreprezentált” státuszából kivívott szakmai presztízse fennmaradjon.

Az ítélőtábla polgári és gazdasági bírái ítélkezési tevékenységükön túlmenően tudományos, oktatási és egyéb szakmai tevékenységet is végeznek. Kiemelkedő szerepet vállaltak az új Pp. hatályosulásának támogatása során, mára több kolléga megkerülhetetlen szaktekintélye egy-egy témának. Álláspontom szerint a jövőben vegyes referáda esetén is indokolt, hogy minden bíró megtalálja azt a szakterületet, amelynek magas szintű művelője.

A kollégium jó szakmai kapcsolatot ápol a Kúriával, kirendelésüket követően már két ítélőtáblai bíró kapott kúriai kinevezést, akikkel szükségesnek tartom a későbbi szakmai kapcsolat fenntartását. Rendszeresen részt vesznek a kollégáink a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjainak munkájában, de a Pp. konzultációs testületében is.

A bírók magas korösszetétele miatt különösen a polgári ügyszak esetében támogatandó az elektronikus eljárás az elektronikus eszközök, programok alkalmazásának támogatása, melynek létjogosultságát a járványügyi helyzet is igazolta.

Fontos, hogy az ítélőtábla mind a 13 civilisztikai bírása között jó munkakapcsolat legyen, egy-egy szakmai kérdés formális, vagy informális megvitatása ugyanis biztosítéka az egységes joggyakorlat kialakításának, a jogértelmezési kérdések eldöntésének. Az emberi kapcsolatos ápolása a pandémia alatt háttérbe szorult, ennek újraépítése is a következő évek feladata. Egymástól elszigetelt bírók ítélkezése még a veszélyhelyzet esetén sem indokolt. A korszerű technikai eszközökkel kialakítható az ítélőtábla hatékony munkavégzését támogató légkör.

Elnöki kinevezésem esetén továbbra is részt kívánok venni az ítélkezési munkában, elsősorban a házastársi és élettársi vagyoni jogi ügyek intézésében és továbbra is folytatni kívánom azt a szakmai munkát, amely segíti a családjogi bírák ítélkezési tevékenységét és összekapcsolja az ítélőtábla nevét a családjogi bírák magas színvonalú képzésével.

Jelenleg a szignálást mint elnökhelyettes végzem, kinevezésem esetén ezt a feladatot elnökként is ellátnám.

A következő hat évben lejár Dr. Pribula László kollégiumvezető úr kinevezése, a hátralévő vezetői megbízása alatt pályázati céljai megvalósulását támogatom.

1.7. A munkaügyi ügyszak működése

A Munkaügyi Kollégium 2020. április 1. napján kezdte meg a működését az ítélőtáblán. Az OBH elnöke egy kollégiumvezetői álláshelyet rendszeresített az ítélőtáblán, melynek betöltésére Dr. Tass Edina kollégiumvezető asszony kinevezésével 2020. augusztus 1. napjától került sor.

Egy megüresedett polgári ügyszakos bírói álláshely átcsoportosításával kezdeményeztük bírói álláshely kiírását azonban, az OBH elnöke a 404.E/2020. (X.30.) OBHE számú határozatával eredménytelené nyilvánította a pályázatot, mivel a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaterhelést érintő változások igazgatási szempontból indokolatlanná tették az álláshely betöltését, az ügyérkezési adatok a munkaügyi ügyszakban eljáró bírák létszámának növelését nem indokolták.

Az ügyelosztási rend szerint az ítélőtáblán két munkaügyi tanács jár el, jelenleg négy, illetve három taggal. A háromtagú tanács munkaügyi kijelölésére lényegében helyettesítési célból került sor, szükség esetén az egyenletes munkateher biztosítása esetén kapnak szerepet. A tanács tagjai és az 1.Mf. munkaügyi tanács korábban munkaügyi ítélezést nem folytató tagjai is többnapos munkaügyi képzésen vettek részt.

Az 1.Mf. tanács vezetését a kollégiumvezető és egy tanácselnök látja el, aki polgári tanácsot is vezet. A tanács tagja még a polgári kollégiumvezető és egy polgári bíró, továbbá a tanács munkáját három törvényszékről kirendelt bíró segíti, akik saját ítélezési feladatuk megtartása mellett vesznek részt az ítélezésben.

Az ügyforgalmi adatok ugyan a 2020. évi adatokhoz képest némi emelkedést mutatnak, a 2021. évi félévi peres érkezés meghaladta ugyanis a 2020-ban a törvényszékről átvett, folyamatban lévő és a 2020. április 1. napjától érkezett perek számát, azonban ez az ügymennyiség továbbra sem teszi indokoltá bírói pályázat kiírását.

2021. június 30-án a folyamatban lévő munkaügyi perek száma 16, a nemperes ügyek száma 1 volt.

Más kérdés, hogy éppen a korábban idézett megalapozottsági mutatók javítása szükségessé teszi a kirendelés fenntartását, az ügyszak szakmai munkájának megalapozásához, a kollégium szakmai presztízsének megteremtéséhez ugyanis álláspontom szerint elengedhetetlen a magas színvonalú ítélezés biztosítása, amelynek záloga legalább két professzionális munkaügyi bíró együttes ítélezése. Szükségesnek tartom azonban, hogy a kirendelt bírák havonta több per tárgyalásába bevonásra kerüljenek, a kirendelés intézményének kihasználása érdekében.

Az ügyszakot is érinti 2022. január 1. napjától a tanácselnök nyugdíjazása, ezért egyeztetést igényel a polgári ügyszakos bírák bevonásával az ügyelosztás átszervezése. Szükség esetén a tanács elnökeként eljáró munkaügyi kollégiumvezető leterheltsége a nemperes ügyek átcsoportosításával csökkenthető.

Kollégiumvezető asszony egyebekben a kollégium vezetésével kapcsolatos feladatokat magas színvonalon ellátja, központi igazgatási feladatot is kapott az ítélőtáblák egységes ügyrendjének kialakítása céljából.

Közreműködésével az ítélőtábla felvette a kapcsolatot a Debreceni Egyetemmel, az ítélőtábla Jogi Klinika programjának munkaügyi területre történő kiterjesztésére. Részt vesz az oktatásban, mind a bírák, mind a joghallgatók vonatkozásában.

A munkaügyi ügyszakot érintően fentiek alapján rövidtávú célként fogalmazható meg az ügyszak működési feltételeinek optimális kialakítása, amely garanciául szolgál a magas színvonalú és időszerű ítélkezésnek.

Hosszútávú cél a munkaügyi ítélkezés stabilitásának megteremtése, a megfelelő „utánpótlás” kinevelése, vagy kinevezése, a minőségi mutatók javítása, az ügyszak szakmai presztízsének megteremtése.

1.8. A szakmai tevékenység összegzése

Mindezek ismeretében megállapítható, hogy a Debreceni Ítélőtábla mindhárom ügyszaka megfelel az időszerű és magas színvonalú ítélkezés iránti elvárásoknak, a kollégiumvezetők kiemelt színvonalon eleget tesznek a kollégium szakmai irányításával kapcsolatos igazgatási tevékenységüknek.

A kollégiumok munkája kimagasló, a pandémia ellenére is példaértékű kapcsolatot alakítottak ki a régióhoz tartozó bíróságokkal, a régió egységes jogalkalmazásának támogatása érdekében.

Az ítélőtábla kollégiumvezetői horizontális kapcsolattartása is kialakult. Az ítélőtáblák szakmai vezetői kölcsönösen részt vesznek egymás kollégiumi munkájában, megjelenítik saját kollégáik szakmai véleményét. A kollégiumvezetők számos közös szakmai megbeszélést tartottak, közös álláspontot alakítottak ki és a társítélőtáblák bírái is meghívottai egy-egy tematikus megbeszélésnek.

Céлом, hogy az ítélőtábla továbbra is közreműködjön kirendeléssel a központi, vagy más régió ítélkezési problémáinak megoldásában, ha annak megalapozott igénye felmerül.

Kiemelt hosszútávú cél megjeleníteni kollégáink tudását, oktatási, publikációs, vagy más szakmai tevékenység támogatásával.

Korábbi elnökhelyettesi pályázataimban is kiemeltem, hogy az időszerűség és a hatékonyság mellett támogatandó a professzionalitás és a tudományosan is kimagasló színvonalú ítélkezés erősítése. A minőségi munkavégzés ugyanis szakmai és társadalmi elvárás is az ítélőtáblákkal szemben.

2. Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

A Debreceni Ítélőtábla alapítása óta több mint 15 év eltelt. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak egy része az alapítás óta az ítélőtáblán dolgozik, ezért önmagában ez a körülmény előre vetíti az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás jelentőségét a

következő hat évben. Nincs ugyanis olyan szervezeti egység az ítélőtáblán, amelyet ne érintene a nyugdíjazás.

Kiemelt jelentőséget kap a felelős létszámgazdálkodás a csökkenő ügyérkezés miatt is. Bár az ügyérkezés mikénti alakulása hosszútávon egyértelműen nem prognosztizálható, így arra a jogalkotó és a bírósági szervezet válaszai sem ismertek, azonban az ügyérkezés csökkenésének a hatása az elmúlt hónapokban már a bírói álláshelyek betöltése vonatkozásában jelentkezett.

A nyugdíjazás miatt megürült/megürülő bírói álláshelyek be nem töltésének következményei pedig fokozatosan az igazságügyi alkalmazotti létszámra is kihatással lesznek. Emiatt még nagyobb hangsúlyt kap a rendelkezésre álló humán erőforrás legkedvezőbb és igazságos kihasználása, a tervszerű utánpótlás biztosítása.

Vallom, hogy minden betöltött álláshely mögött egy-egy bírósági dolgozó áll, akik iránt felelősséggel tartozom.

Az elsődleges célkitűzés ezzel együtt mind rövid mind hosszútávon az ítélkezési tevékenység, az ítélőtábla működésének a biztosítása.

Jelenleg hat üres bírói álláshelyünk van, amely a közeljövőben mind büntető, mind polgári ügyszakban várhatóan további egy-egy üres álláshellyel bővül.

Rövidtávú célkitűzésként kívánom rögzíteni, hogy az ügyforgalmi adatok állandó nyomonkövetésével biztosítani kell az azonnali beavatkozás szükségességének felismerését, amennyiben ugyanis az ügyteher növekedése indokolja – belső átcsoportosítás lehetőségének hiányában –, az OBH elnökével történt egyeztetés után kezdeményezni kell haladéktalanul a szükségessé váló álláshely betöltését, pályázat kiírását. Addig is a korábbiakban kifejtettek szerint a munkaügyi és büntető ügyszakban kirendeléssel kell biztosítani a magas színvonalú, időszerű ítélkezést.

A tanácsok szükségszerű átalakítása magával vonja a tanácsok mellett működő bírósági titkárok és más igazságügyi alkalmazottak munkájának átcsoportosítását is.

A hatékony és időszerű ítélkezés érdekében továbbra is biztosítani kell minden tanács mellett legalább egy bírósági titkár foglalkoztatását.

A munkaügyi tanács mellett jelenleg állandó bírósági titkár nem dolgozik, a megszűnő tanácsok mellett működő bírósági titkárok átcsoportosításával azonban ez biztosítható. 2022. január 1. napjától ugyanakkor az elhúzódó perek miatti jóvátételi nemperes eljárások előkészítése során a bírósági titkárokra fokozott igénybevétel hárul.

Támogatom, hogy a bírósági titkárok bírói pályakezdésük érdekében kirendeléssel saját bírósági titkári feladataik ellátása mellett részt vegyenek a törvényszékek munkájában, mint ahogy szorgalmazom a bírósági titkárok már megkezdett PhD tanulmányainak befejezését, szakjogi tanulmányok folytatását. Ugyanakkor szükségesnek tartom a bírósági titkárok kisebb igazgatási feladatokba való bevonását. Jelenleg is gyakorlat, hogy igazgatási munkát végeznek: a közbeszerzési szakjogász végzettségű bírósági titkárunk a közbeszerzési eljárás lebonyolítását segíti, és van olyan titkár, aki az adatvédelem területén nyújt segítséget, vagy éppen integritási feladatokat lát el.

Rövidtávú feladatként szükségesnek tartom a bírósági titkárok által ellátott feladatok aktualizálását, új munkaköri leírások kiadását.

A tanácsok összetételének átszervezése, számuk csökkentése kihat a bírósági ügyintézők, illetve a jegyzőkönyvvezetők munkájának átszervezésére is, amelyet tervszerűen össze kell hangolni a nyugdíjazás és a gyermekvállalás miatti távozással, távolléttel.

Amennyiben egy tanács mellett több jegyző dolgozik figyelmet kell fordítani az egyenlő munkateher megteremtésére, a jegyzőkönyvvezetők egyenlő feladattal való ellátására. E körben is szükségesnek tartom új munkaköri leírások készítését.

A polgári iroda vezetője, a belső ellenőr következő hat évben történő nyugdíjba vonulása is átgondolt intézkedéseket igényel. Elengedhetetlennek tartom nemcsak ezen a területen, de minden álláshely esetében a magas színvonalú betanítás biztosítását, amely elvárás különösen a vezetőkkel szemben, s amelyet a jutalmazás során is értékelendőnek tartok.

Kiemelten fontos a betanítás, ha valamelyik igazságügyi alkalmazott ügyszakváltásra kényszerül.

Évek óta problémát jelent az informatikai osztály leterheltsége. Az ítéletábra informatikai rendszerének üzemeltetési feladatait két felsőfokú végzettségű informatikus látja el, a szabadságok miatt a folyamatos működést három és fél hónapon keresztül egy fő biztosítja.

Az informatikai eszközállomány növekedése, az informatikai alkalmazások bővülése, illetve változása, a felhasználók munkájának támogatása, különösen az otthondolgozás feltételeinek megteremtése, az informatikai biztonság, szükségessé teszi további rész- vagy teljes munkaidős informatikus alkalmazását.

Az informatikai munkafolyamatok optimalizálásának és dokumentálhatóságának érdekében bevezetett elektronikus hibabejelentő rendszert rövid távon az épület fenntartás/karbantartás körében is szükségesnek tartom bevezetni, ennek számítástechnikai alapjai már kidolgozásra kerültek.

A járványhelyzet előtt felmerült a rugalmas munkaidő, a bírósági titkárok otthondolgozási lehetősége. A törvényes kereteken belül kialakítandó és a bírósági szervezeten belül lehetőleg egységes kedvezményrendszer kialakítását támogatom.

Az ítéletábra dolgozói létszáma lehetőséget biztosít arra, hogy – az esetleges átszervezésekre is figyelemmel – minden dolgozóval történő személyes beszélgetés után felmérjük a dolgozók munkavégzésének helyzetét, problémáit, jövőbeli terveit, a dolgozók érdekeit is szolgáló szervezeti struktúra kialakítása visszahat ugyanis a hatékony munkavégzésre.

Fontos számomra, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak között az emberi kapcsolatok elmélyüljenek, olyan munkahelyi közösség alakuljon ki, ahova jó munkába járni.

Itt szükséges kiemelni, hogy az elmúlt másfél évben a világjárvány új kihívások elé állította a bíróságokat. Az ítéletábra hatékony és azonnali intézkedéseket hozott a

járványhelyzet kezelése érdekében, amelyek egyszerre biztosították az ítéltábla folyamatos működését és az ítéltábla dolgozói és ügyfelei egészségének védelmét. A járványügyi előrejelzések ismeretében továbbra is biztosítani szükséges az ítéltábla hatékony járványügyi felkészülését és védekezését, lehetőség szerint az ítéltábla ítéltkezési mutatóinak megtartása mellett.

A járványügyi helyzet előtérbe helyezte a dolgozók egészségügyi állapotának fontosságát. Az OBH elnökének 2021. évben biztosított egészségügyi támogatása mellett rövid távon indokoltnak tartom megvizsgálni a foglalkozás egészségügyi ellátások kiterjesztését a betegségek megelőzése és az egészség megőrzése érdekében, felhasználva e körben a többi ítéltábla gyakorlatát.

A tervszerű humán erőforrás gazdálkodás, a tudatos utánpótlás politika, a megüresedő álláshelyek azonnali betöltése visszahat az ítéltábla működésére, amely mind rövidtávú, mind hosszútávú feladatként meghatározó a következő hat évben.

3. Tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás

3.1. Tárgyi erőforrások

A Debreceni Ítéltábla 15 éve a tevékenységét a Debrecen, Széchenyi utca 24. szám alatti épületben végzi. Az épület korszerű eszközökkel, berendezésekkel felszerelt, mely méltó környezete az ítéltkezési tevékenységnek, lehetővé teszi a nyugodt, biztonságos munkavégzést, a veszélyhelyzet alatt is alkalmas volt a dolgozók és az ügyfelek egészségének megóvásához szükséges feltételek biztosításához.

Évek óta kiemelt figyelmet fordítunk az épület karbantartására, különösen az épület biztonságának megőrzése érdekében. Az épület kora ugyanakkor az elmúlt években felszínre hozott olyan hibákat, amelyek kijavítása összetett műszaki kérdéseket vetett fel. A tárgyalók beázását az üvegtető és az ablakpárkányok átépítésével sikerült kiküszöbölni, jelenleg pedig folyik a tárgyalók falburkolatának helyreállítási munkája. A beruházásokat az OBH műszaki és pénzügyi támogatásával valósítottuk meg, de a Jablonszky és Wagner pályázatok lehetőségeit is évek óta kihasználjuk. Ennek segítségével történt meg a közelmúltban egyes gépészeti berendezések cseréje, a garázskapec átépítése is.

A tárgyi eszközökkel való gazdálkodás körében kiemelést érdemel az ítéltábla informatikai helyzete.

Az ítéltábla informatikai eszközparkja 2020. december 31. napján 9 db szervert, 80 db hálózati munkaállomást, 6 db tárgyalótermi munkaállomást, 1 db hálózatba nem kötött munkaállomást, 52 db notebookot, 27 db táblagépet és 14 db hivatali okostelefont foglalt magában. A nyomtatási igényeket 90 db asztali, hálózati és multifunkcionális nyomtató szolgálja ki.

Az elmúlt években az ítéltábla informatikai eszközállománya a munkaügyi kollégium felállításának és a veszélyhelyzet miatt bevezetett távoli munkavégzés biztosításának hatására bővült. Beszerzésre került 59 db webkamera is, amelyekkel az ítéltábla

minden dolgozója számára elérhető váltak a videokonferencián lefolytatott értekezletek, képzések.

Az ítéltábla informatikai eszközellátottságának avultsági mutatói folyamatosan javulnak, 2020. december 31. napján az 5 éves vagy ennél régebbi beszerzésű eszközök száma mégis jelentős volt, a munkaállomások 90%-a, a nyomtatók 76%-a, a szerverek 67%-a, a mobiltelefonok 17%-a, a notebookok 30%-a 5 éves vagy ennél idősebb.

Rövidtávú célkitűzésként fogalmazható meg ezért az avultsági mutatók javítása, amelyben központi segítséggel már 2021. végére jelentős változás várható. Ugyanakkor a hordozható és asztali munkaállomások használhatóságának megtartása egyéb informatikai úton (SSD meghajtó csere, memória bővítés) is támogatható.

A Debreceni Ítéltáblán is kialakítottunk 2019. év végére egy tárgyalótermi videó-kommunikációs végpontot. Az ítéltábla legnagyobb tárgyalótermében kialakított rendszer távmeghallgatásra, illetve tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas. Bár a veszélyhelyzet alatt garanciális jelentőségű volt a távmeghallgatás feltételeinek kialakítása, álláspontom szerint egy létrehozott végpont biztosította ennek tárgyi feltételeit, ezért szervezeti érdekből az ítéltábla a részére 2021-ben biztosított mobil eszköz felhasználását átengedte a Debreceni Járásbíróságnak azzal, hogy az általa használt berendezés meghibásodása esetén a járásbíróság biztosítja a Via Video-s tárgyalás helyszínét. Hosszútávon azonban a második tárgyalótermi végpont kiépítése az ítéltáblán is támogatandó.

2020-21. években az ítéltábla informatikai osztálya hatékony munkavégzéssel biztosította az otthondolgozás informatikai háttérének kiépítését, azonban ennek, valamint az egyre modernebb informatikai alkalmazásoknak a naprakész támogatása továbbra is hosszútávú feladatként jelentkezik.

Az Ítéltáblát Támogató Rendszer, az Ügyfél Iratbetekintő Rendszer, a Lajstrom Iratbetekintő Rendszer, valamint az Iratdigitalizáló Rendszer szélesebb körben történő alkalmazása is folyamatos nyomonkövetést igényel.

Az informatikai biztonsági szabályzat hatályosulásának a biztosítása és a magas szintű informatikai biztonság garantálása kiemelt jelentőséget kell hogy kapjon a következő években, különösen az otthondolgozás lehetőségének szélesedése miatt.

Az ítéltáblán a dolgozók munkakörülményei egyebekben magas szinten biztosítottak, amely alapját képezte a járványügyi védekezés hatékonyságának, melyre a következő években is kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az ítéltábla 2 db személygépkocsival rendelkezik és bár a veszélyhelyzet alatt igénybevételek minimális szintre szorult vissza a korábbi leterheltséghez képest, futásteljesítményük függvényében a következő 6 évben cseréjük indokoltá válik. Mivel azonban az online képzések és igazgatási megbeszélések a veszélyhelyzet után is részben fenntarthatóak, busz beszerzésének igénye nem valószínűsíthető.

3.2. Pénzügyi erőforrások

Az ítéltábla gazdálkodása törvényes és takarékos. 2020-ban 1 000 039 087 forintból gazdálkodott, költségvetési kötelezettségeinek, az adó- és a járulékok terhének maradéktalanul eleget tett. A számlák határidő előtt pénzügyileg rendezettek voltak, ezért a kifizetések időszerűsége érdekében intézkedés meghozatalára nem került sor.

Az OBH elnöke a 2020.OBH.XXXIII.A.5.1/41. számú határozatával az ítéltábla 2021. évi költségvetési keretét 951 957 200 forintban állapította meg.

Megnevezés	Jóváhagyott előirányzat összege
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	951.957.200
<i>Ebből:</i>	
Személyi juttatások (K1)	725.215.000
<i>Ebből:</i>	
- Jubileumi jutalom (K1106)	7.954.457
- Béren kívüli juttatás (K1107)	17.516.685
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	114.742.200
Dologi kiadások (K3)	110.000.000
<i>Ebből:</i>	
- TŰSZ (99_TŰSZ - TŰSZ-ÖS NYOMTATÓK ügyletkód)	1.273.000
Beruházások (K6)	2.000.000
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	951.957.200
<i>Ebből:</i>	
Működési bevételek (B4)	100.000
Központi, irányító szervi támogatás (B816)	951.857.200

A járványhelyzet kihatással volt az ítéltábla dologi kiadásaira, növekedett a takarítás költsége, a polgárvédelmi eszközök beszerzésére fordított összeg (gumikesztyű, maszk, fertőtlenítőszer) az otthoni munkavégzéssel összefüggő eszközbeszerzés összege (7 db laptop vásárlása, webkamera beszerzése), ugyanakkor jelentősen csökkentek az ítéltábla közvetlenül kapcsolódó kiadások (védői, jelenléti, felkészülési díj, útiköltség), de jelentősen csökkent az üzemanyag és kenőanyag kiadás, a képzésekre fordított kiadás is.

A beruházási és felújítási munkák végzését a tervezettség jellemezte, amelyet műszaki megalapozottság vizsgálatával továbbra is irányadó szempontnak tartok. Támogatom az OBH regionális műszaki munkatársával való hatékony kapcsolat fenntartását is, amely jelentős költségkímélő is.

2021-ben az OBH elvégezte a Debreceni Ítéltábla költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű rendszerellenőrzését, amelynek előírt intézkedései végrehajtására intézkedési terv készült. Rövidtávú feladat e körben az intézkedési tervben foglalt teljeskörű, határidőben történő végrehajtása. Az előírt intézkedések alapvetően az ítéltábla szabályzatainak felülvizsgálatát, aktualizálását célozzák, a szabályozottság, a szabályok betartása, a vizsgálat megállapításától függetlenül rövid- és hosszútávú célkitűzésként is rögzíthető.

Vezetésemmel jelenleg is folyik az ítéltábla határozatlan idejű szerződéseinek felülvizsgálata. Jóllehet évek óta szerződéses kapcsolataink átalakítását a költséghatékony megoldások keresése jellemezte, szempontként jelentkezett az átláthatóság, az integritás is, amely indokolja a határozatlan idejű szerződések felülvizsgálatát, határozott idejűvé átalakítását.

Ezzel függ össze az őrzés-védelmi feladatok ellátása tárgyában közbeszerzési eljárás lebonyolítása is, amely még szintén a 2021. év feladataként jelentkezik.

A hatékony, takarékos gazdálkodás megvalósítása szükségessé teszi a gazdasági hivattal, különösen annak vezetőjével történő napi munkakapcsolatot, a munkájuk ellenőrzését, az átláthatóságot, a tervszerűséget.

A gazdasági hivatal munkájára, a belső kontroll és szabályozási környezetre, a szerződési kapcsolatok szabályszerűségére kiterjedő rendszeres és soron kívüli belső ellenőri vizsgálatok elrendelését támogatom, de ha indokolt esetenként is támaszkodni kívánok a belső ellenőr javaslataira.

4. Az ítéltábla integritása

Az ítéltábla az elmúlt években fokozott figyelmet fordított a integritási helyzetét biztosító belső kontrollrendszer kialakítására, az igazgatási tevékenység átláthatóságára, kiszámíthatóságára. A befolyásmentes, fedhetetlen, a jogszabályi előírásoknak és az OBH elnökének utasításaiban megfogalmazottaknak megfelelő szervezeti működés és dolgozói magatartás olyan elvárás napjainkban, amelynek érvényre juttatása kimondatlanul is jelen van az igazgatási munka és az ítélkezési tevékenység során.

E körben az előírt szabályozási kötelezettségeknek eddig is eleget tettünk, az ítéltábla kialakított belső kontrollrendszere és kockázatkezelési eljárása biztosítja a törvényi kötelezettségek teljesítését.

Az ítéltábla elnökének folyamatosan fennálló feladata az ügyelosztási rend meghatározása, annak folyamatos aktualizálása és az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében az ügyelosztási rend honlapon történő közzététele. E fenti feladat rövid- és hosszútávon történő teljesítése mellett szükséges az ügyelosztási rend betartásának az ellenőrzése is, az általános szignálási elvektől eltérés dokumentálása, a törvényes bíróhoz való jog érvényre juttatása.

A Debreceni Ítéltáblán korrupciós bűncselekmény elkövetésének gyanúja nem merült fel, megalapozott panasz, kizárási indítvány egyik bíró ellen sem volt, vagyongyarapodási vizsgálat nem indult.

Az ítéltábla fegyelmi helyzete is kifogástalan, az elmúlt években fegyelmi eljárás kezdeményezésére nem került sor.

Bíró vagy igazságügyi alkalmazott sérelmére szolgálatteljesítéssel összefüggésben bűncselekményt nem követtek el, szolgálatteljesítéssel összefüggésben személyiségi jogsérelem sem történt.

A szervezeti integritás biztosítása érdekében továbbra is fontos jelentőséget kell tulajdonítani az ítélőtábla ellen indított peres eljárásoknak. A perképviselőt a polgári kollégiumvezető és egy bírósági titkár segíti.

Az ítélőtábla marasztalására az elmúlt években nem került sor.

Mint korábban is hangsúlyoztam, kiemelt jelentőségűnek tartom a belső ellenőr szerepét, a belső ellenőri vizsgálatok megállapításának érvényre juttatását, a szükséges intézkedések határidőben történő megtételét. Nemcsak az ítélőtábla, de a bírósági szervezet más bíróságainak ellenőrzési tapasztalatait is hasznosíthatónak tartom.

Figyelmet kell fordítani az integritást érintő bejelentési kötelezettségek teljesítésére és azok ellenőrzésére, az összeférhetlenségi szabályok érvényre juttatására.

A szervezet integritásának a következő hat évben fontos elemét képezi a közbeszerzési eljárás lefolytatása, a hatályos jogszabályoknak és szabályzatoknak megfelelően.

Mint korábban is utaltam kiemelt jelentőséget tulajdonítok a szabályozási kötelezettségeknek, a szabályzataink aktualizálásának, amelynek során szükségesnek tartom a többi ítélőtáblával, bírósággal kölcsönösen az igazgatási tapasztalatok megosztását, az OBH főosztályai megkeresését értelmezési kérdések tisztázására.

A szabályozás transzparenciájának érdekében átlátható nyilvántartási rendszer kialakítása szükséges.

5. A bíróságokhoz való hozzáférés

A bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése társadalmi elvárás és a bíróságok kiemelt stratégiai célkitűzése is egyben.

Az elmúlt években a gyorsabb és hatékonyabb bírósági ügyintézés érdekében innovatív informatikai fejlesztések valósultak meg a bírósági szervezeten belül.

A Digitális Bíróság Projekt keretében elkészült E-akta lehetőséget teremt az ügyfeleknek az ügyekkel kapcsolatos információk online eléréséhez, a közhiteles nyilvántartások és a bírósági szakrendszerek online összekapcsolásával pedig egyszerűsíthetőek és gyorsíthatóak az eljárások. A bírósági határozatok közzététele és anonimizálása átalakításának eredményeként pedig egységes, könnyen kezelhető határozattárban érhetőek el a bíróságok, így az ítélőtábla határozatai is.

Ennél kézzelfoghatóbbak az elektronikus ügyintézés kiszélesedésének hatásai. Az elektronikus kapcsolattartás észrevétlenül épült be az ítélőtábla gyakorlatába, tette dinamikusabbá a másodfokú eljárásokat, utat engedve a pertartam mutatók javításának, még a veszélyhelyzet alatt is.

Az Ítélezést Támogató Rendszer használatát képzésekkel és tematikus megbeszélésekkel támogattuk. Jelenleg is folyik a központi kapcsolattartóknak feltett kérdések megválaszolása.

Az ítélőtábla lehetőséget biztosított a Beszédfelismerő Rendszer használatára is, jóllehet a használók köre néhány főre szorult vissza.

Korábban már utaltam a Távmeghallgatási Rendszer alkalmazására, amely biztosítása különösen a veszélyhelyzet ideje alatt garanciális jelentőségű, még akkor is, ha az ítéltáblán a távmeghallgatások száma elenyésző volt a járásbírókhoz, törvényszékekhez képest.

Az ítéltábla folyamatosan aktualizálja internetes honlapját, melyet 2020-ban 5993 felhasználó keresett fel. Az internetes oldalon nyomkövethetőek az ügyosztási rend változásai, a havi tárgyalási jegyzékek, a közérdeklődésre számot tartó határozatokról készült sajtóközlemények, teljes körűek a hozzáférhetőségi adatok, tájékoztatást ad a honlap a félfogadás idejéről és módjáról, a veszélyhelyzettel összefüggő minden lényeges információról.

A bíróságokhoz való hozzáférést segíti az ítéltábla kimagasló sajtótevékenysége is, amelyre jelentős hatást gyakorolt a járványhelyzet.

A sajtókapcsolatok száma az előző évhez viszonyítva 2/3-ával esett vissza (110 db volt) a média megjelenések száma pedig közel harmadával csökkent (480 db).

Bár 2020-ban elmaradt az előző évertékeléshez kapcsolódó sajtótájékoztató is, annak megtartását szükség esetén az online térben is indokolnak tartom, támogatom.

A veszélyhelyzet elmúltával törekedni kell az ítéltábla magas szintű sajtókapcsolatainak visszaépítésére, azonban nem mennyiségi, hanem minőségi alapon.

A következő évek során az igazgatási munkában kiemelt jelentőséget kap az adatvédelmi szabályok megtartása, a GDPR-nak történő megfelelés. Ezzel összefüggésben szükségesnek tartom adatvédelmi oktatások megszervezését, továbbá legalább egy bírósági titkár adatvédelmi szakjogi képzésének támogatását. Szorgalmazom ezzel összefüggésben országosan egységes igazgatási gyakorlat kialakítását, egymás gyakorlatának megismerését, a jó gyakorlatok átvételét.

A járványhelyzet miatt kiemelt jelentőségű az ügyfelek, az ítéltábla dolgozóinak egészségvédelme érdekében hozott intézkedések érvényre juttatása, az ezzel összefüggő, közérthető és nyomkövethető szabályozás, kommunikáció megléte.

Az ítéltábla épülete nemcsak akadálymentesített, de az aulában elhelyezett defibrillátor naprakész üzemeltetése is biztosított.

Az ítéltáblának az elmúlt években a Ráth György bírósági történelem és hagyományápolás pályázat keretében jelentek meg bíróságtörténelmi kiadványai, jelenleg folyik pályázati támogatásból a bíróság épülete átadásának 15. évfordulójára történő méltó megemlékezés előkészítése. Az ítéltábla a jövőben is élni kíván a pályázat nyújtotta lehetőségekkel, a Debreceni Egyetemmel történő együttműködés alapján azonban szeretném, ha a jogtörténelmi kutatások célpontja a korábbi ítélezési tevékenység lenne.

A bírósági épületben, de különösen a bírósági tárgyalásokon kiemelt fontosságú a kollégák és az ügyfelek biztonsága, melyre a jövőben is gondot kell fordítani.

Az ítélőtáblán a személyemben bírósági közvetítő elérhető, jóllehet a korábbi közvetítői eljárások a járásbírósági hatáskörben indult családi jogi pereket támogatták. Szükség esetén az ügyfelek megfelelő tanú- és áldozatvédelmi tájékoztatásban részesülhetnek, az ezzel kapcsolatos részletes tájékoztatók az ítélőtábla honlapján elérhetőek.

Az ügyfelekkel való kulturált kapcsolattartás pedig olyan elvárás az ítélőtáblán dolgozókkal szemben, amelyet külön nevesíteni sem szükséges.

6. Képzések

A Bszi. 121. §-a az ítélőtábla elnökének feladataként rögzíti, hogy részt vegyen az illetékeségi területén működő bíróságok bírái és igazságügyi alkalmazottai képzésének koordinálásában, továbbá az OBH elnökének a regionális képzési feladatokra vonatkozó határozatának megfelelően koordinálja az illetékeségi területen foglalkoztatott bírák regionális képzését.

A Debreceni Ítélőtábla SZMSZ az elnökhelyettes hatáskörébe utalja a bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbképzésével és egyéb oktatásával kapcsolatos feladatokat, így az éves oktatási terv készítését és a tervnek az ítélőtábla elnöke által történő jóváhagyását.

2013. évi elnökhelyettesi kinevezésemet követően ezt a feladatot mint az ítélőtábla oktatásfelelőse láttam el. 2013-ban részt vettem MIA képzési stratégiájának kialakításában, melyet követően indult el 2015. első félévében az OBH új képzési rendszere. Ennek alapját továbbra is MIA-n megrendezett képzések adták, de kialakult a Debreceni Ítélőtábla regionális képzési gyakorlatán alapuló helyi/regionális képzések rendszere is.

Az újonnan kialakított képzési rendszer hibái ellenére alkalmas volt arra, hogy magas szinten támogassa az új anyagi és eljárásjogi törvények elsajátítását. Megbízhatóan működő oktatásfelelősi hálózat jött létre, amely többéves országos koordinátori tevékenységem mellett az oktatásfelelősök segítői és a MIA oktatásszervezői hatékony együttműködésével szervezte/szervezi a képzéseket. Új képzési formák honosodtak meg, és mára az oktatásfelelősi, illetve szervezői munkát jól működő informatikai háttér (MIA SSO, Coospace) támogatja.

2021-ben megkezdődött a képzési rendszer átalakítása, amely a több éven keresztül rendszeresen megfogalmazott igényeknek megfelelően egyértelműen szakmai alapra helyezi a képzéseknek a bírák és az igazságügyi alkalmazottak igényéhez igazítását, a szakmai tartalom, a képzés tematikájának meghatározását, az előadó kiválasztását, a képzések szakmai értékelését. Mivel pedig az anyagi és eljárásjogi kódexek elsajátítása már kötelező képzéseket nagy számban nem igényel, hangsúlyt kaphat a bírák igényei szerinti központi szakmai képzések megszervezése is.

A Debreceni Ítélőtáblán az elmúlt 6-8 évben megtöbbszöröződött a képzések, a képzettek száma. A kötelező képzések csökkenése teret ad a minőségi, tematikus szakmai képzéseknek, a szakmai tapasztalatcsereknek, legyen az az ítélőtábla által

szervezett akár helyi vagy regionális, akár országos „képzés”. Ezek megszervezésének, szakmai tartalmának kialakításában számítok a kollégiumvezetők segítségére, de a családjog területén a korábban már több alkalommal megrendezett családjogi workshopok megtartásában magam is részt vállalom.

Továbbra is szükségesnek tartom az ugyancsak hagyományos hajdúszoboszlói regionális kollégiumi ülések megszervezését, amelyek ahogy az elmúlt egy év tapasztalatai mutatják akár járványhelyzet esetén skype-on is megtarthatóak.

Egyébként is támogatom a képzések, megbeszélések, tematikus tapasztalatcserék online megszervezését, mellyel jelentős időmegtakarítás érhető el, mivel a kollégák mentesíthetők az utazás terhéből.

Az ítélőtábla korábban több regionális igazságügyi alkalmazotti találkozót szervezett, irodavezetők (elnöki, polgári, büntető) statisztikusok, informatikusok számára, amelyet felelevenítendőnek tartok, fontos ugyanis, hogy az ítélőtáblák és a régió azonos munkakörben dolgozói megismerjék egymást, megosszák munkavégzésük tapasztalatait.

Támogatom a bírák, bírósági titkárok és az igazságügyi alkalmazottak önképzését, oktatási rendszerben folytatandó tanulmányukat. Mint korábban is utaltam rá két titkárunk jelenleg is doktori iskolai tanulmányokat folytat, igazságügyi alkalmazottaink közül többen jogi egyetemen folytatnak tanulmányokat, jogász, vagy igazgatásszervező szakon. Bár fontosnak tartom, mind a bírák, mind a bírósági titkárok esetében a szakjogászai tanulmányok folytatását, azonban elsődlegesen nem pontszerző céllal, hanem szakterület iránti érdeklődés szerint.

A Debreceni Ítélőtábla a szervezetfejlesztési programja során alakította ki „Jogi Klinika” néven működő gyakorlati programját, amely creditszerző tantárgyként is funkcionál. 2021. évben, a munkaügyi kollégium megalakítását követően a szakmai gyakorlatot a munkaügyi üzgszakra is kiterjesztettük, így szeptembertől már mindhárom üzgszak fogadhatja a gyakorlatra jelentkező hallgatókat, akiknek képzéséhez bírósági titkáraink is csatlakoztak.

A humán erőforrással gazdálkodás során utaltam a szervezeti kultúra fejlesztésének, a kollégák és munkatársak munkakapcsolatának javítását célzó intézkedések igényére. E körben úgy a kompetenciafejlesztő képzéseket, mint az egyéb csapatépítő tréningek szervezését támogatom. Fontos ugyanis számomra, hogy a járványügyi helyzet alatt elszemélytelenedett munkakapcsolatok helyreálljanak, a jó munkahelyi légkör elengedhetetlen saját munkavégzésem során is.

Elnöki kinevezésem esetén az elnökhelyettes személye és a vele kialakított munkamegosztás függvényében döntenék arról, hogy szükséges-e a szervezeti és működési szabályzat módosítása, az oktatásfelelősi feladatok átvétele vagy megosztása.

7. A hosszútávú tervek megvalósítása

Pályázatom összefoglalásául az ítélőtábla működésével kapcsolatos hosszútávú terveimet – a teljesség igénye nélkül – az alábbiak szerint összegzem:

A Debreceni Ítélőtábla az ország egyik legkiegyensúlyozottabban működő ítélőtáblája, amely magas színvonalú, időszerű ítélkezési tevékenységével igazolta az ítélőtáblák létjogosultságát a bírósági szervezetrendszeren belül.

- Elsődleges hosszútávú tervként ezért, az ítélőtábla további működésének biztosítása, az ítélkezés hatékonyságának, időszerűségének és magas színvonalának megtartása nevesíthető.
- Hosszútávú terv mindhárom ügyszakban a tanácsok optimális összetételének, az ügyelosztási rendnek a tervszerű, előremutató és folyamatos átalakítása/alakítása, amely kihat a tanácsok mellett működő bírósági titkárok és jegyzőkönyvvezetők munkájának az átalakítására is.
- Az ügyérkezés csökkenése felelős létszámgazdálkodást igényel, az ügyforgalmi adatok naprakész nyomonkövetésével, az időszerűségi mutatók figyelemmel kísérésével biztosítani kell az azonnali beavatkozás szükségességének felismerését, az intézkedést annak érdekében, hogy a kollégák és munkatársak munkaterhe arányos és elfogadható mértékű legyen, az ítélőtábla szakmai eredményei, mennyiségi és minőségi mutatói ne romoljanak. Az üres álláshelyek betöltésének megalapozott igénye azonban csak az ügyérkezési adatok ismeretében prognosztizálható.
- Elsődleges (rövid- és) hosszútávú tervként kell kiemelni járvány- vagy más veszélyhelyzet idején mind a dolgozók, mind a bíróság ügyfeleinek egészségvédelme és biztonsága érdekében szükséges intézkedések soron kívüli meghozatalát, védőeszközök biztosítását.
- Rövid- és hosszútávú célkitűzés az ügyérkezéstől függetlenül is a tervszerű és tudatos humánerőforrás politika kialakítása, e körben az informatikusok leterheltségének csökkentése, a gyermekvállalás és a nyugdíjazás miatti átszervezések során a betanítás biztosítása, a dolgozók motivációjának és elégedettségének megtartása mellett. Ezzel összefüggésben a szervezeti rendszer optimalizálása, az SZMSZ folyamatos aktualizálása, korszerű munkaköri leírások kiadása.
- Az ítélőtábla korszerű informatikai rendszerének kialakítása és fenntartása, fejlesztése állandó feladatként jelentkezik, az informatikai alkalmazások elsajátításának támogatásával együtt. Az otthoni munkavégzés informatikai hátterének megbízható működési feltételei is fenntartandóak.

Rövid- és hosszútávú terv továbbá:

- az ítélőtábla kollégiumai és bírái szakmai elismertségének megőrzése, illetve kiépítése, a bírák és bírósági titkárok szakmai előmenetelének támogatása. Ezzel összefüggésben nem mellőzhető a minőségi képzések szervezése, az egységes joggyakorlat kialakítását célzó, magas színvonalú kollégiumi munka támogatása sem.
- az ítélőtábla épületének karbantartása, tervszerű felújítása, a kimagasló munkakörnyezet megőrzése, az ítélkezési tevékenység tárgyi feltételeinek biztosítása,
- a takarékos, költséghatékony, szabályozott és ellenőrzött pénzügyi gazdálkodás folytatása,
- az ítélőtábla integritási helyzetének, az igazgatási munka átláthatóságának, kiszámíthatóságának, a jogszabályok, szabályzatok hatályosulásának magas szintű biztosítása,
- a bírósághoz való hozzáférés feltételének hatékony fenntartása,
- az ítélőtábla régiós kapcsolatainak fejlesztése szakmai és igazgatási alapon, amely eddig is példaértékű volt a Debreceni Ítélőtábla régiójában,
- az ítélőtáblák közötti és a Kúriával történő szakmai kapcsolattartás fejlesztése,
- a társszervekkel és a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karával történő kapcsolattartás erősítése, nemzetközi kapcsolatok kiépítése.

IV. Összegzés

Az elkövetkező 6 évben a változó társadalmi környezet, a változó jogszabályok és a bírósági szervezet változása újabb, lehet nem várt kihívásokat fognak eredményezni, amelyekre a Debreceni Ítéltábla vezetői, bírói és igazságügyi alkalmazottai tudnak és képesek is megfelelően válaszolni.

Vezetői elképzeléseim egybecsengenek a korábban kinevezett kollégiumvezetők célkitűzéseivel, céljaink megvalósítása pedig mindannyiunk közös felelőssége.

Pályázatom végén szeretném megköszönni Dr. Balla Lajos elnök úrnak, az ítéltábla bírói karának és munkatársainak, hogy támogatták eddigi elnökhelyettesi munkámat.

Tisztelt Elnök Úr!
Tisztelt Kollégák!

2004-ben nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy ítélkezési tevékenységemet az újonnan megalakult Debreceni Ítéltáblán folytathattam.

A vezetői munkám során szerzett tapasztalatom, a munkához való hozzáállásom, úgy gondolom alkalmassá tesz a Debreceni Ítéltábla elnöki tisztségének betöltésére.

Pályázatom eredményessége esetén vezetőtársaimmal és a kollégákkal együttműködve, a Debreceni Ítéltábla minden dolgozójának érdekét szolgálva kívánom biztosítani az ítéltábla alkotmányos kötelezettsége magas szintű teljesítését.

E megtisztelő feladat ellátásához, közös célkitűzéseink megvalósításához kérem bírótársaim támogatását, támogatásuk esetén pályázatom elfogadását!

Debrecen, 2021. augusztus 16.



Szilágyiné dr. Karsai Andrea

